

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 13 czerwca 2019 r.
(OR. en)

10265/19

ENER 330
RELEX 615

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Rada
Nr poprz. dok.:	9855/1/19 REV 1
Dotyczy:	Energetyczne stosunki zewnętrzne
	– Prezentacja przygotowana przez Komisję
	– Wymiana poglądów

Delegacje otrzymują w załączniku notę prezydencji na temat energetycznych stosunków zewnętrznych.

Celem prezydencji jest przeprowadzenie w dniu 25 czerwca na posiedzeniu Rady ds. Energii wymiany poglądów wraz z prezentacją obecnego stanu **energetycznych stosunków zewnętrznych** dokonaną przez Komisję Europejską, która skupi się na niewielkiej liczbie głównych dossier.

Według prezydencji duże znaczenie ma dalsze koncentrowanie się na głównych partnerach Unii Europejskiej, mianowicie Afryce, USA, Chinach i wschodniej części regionu Morza Śródziemnego. Ponadto kluczowe znaczenie mają stałe zaangażowanie we Wspólnotę Energetyczną i modernizację Traktatu o Wspólnocie Energetycznej¹, a także przegląd funkcjonowania i modernizacji Traktatu o Wspólnocie Energetycznej².

Prezydencja przypomina, że Komisja w swoich dialogach energetycznych z państwami trzecimi oraz organizacjami regionalnymi lub międzynarodowymi uwzględniła polityki przejścia na czystą energię, tak aby propagować ogólnoswiatowe upowszechnianie się zasad leżących u podstaw polityki i prawodawstwa UE mających na celu przyspieszenie przejścia na czystą energię. Priorytetowo potraktowano również dyskusje na temat znaczenia długoterminowego planowania i opracowania strategii redukcji emisji gazów cieplarnianych do połowy stulecia, tak aby zrealizować cele związane z przejściem na czystą energię. Komisja systematycznie podnosiła również kwestię większego wykorzystywania euro w transakcjach energetycznych z kluczowymi partnerami międzynarodowymi, stosownie do przypadku (temat ten będzie omawiany podczas obiadu).

---

¹ Głównymi celami Wspólnoty Energetycznej są stworzenie stabilnych ram regulacyjnych i rynkowych, które umożliwią umawiającym się stronom przyciąganie inwestycji, oraz dążenie do stworzenia jednolitej przestrzeni regulacyjnej w zakresie handlu gazem i energią elektryczną między UE a umawiającymi się stronami Wspólnoty Energetycznej. Trwa proces reform mających na celu aktualizację Traktatu o Wspólnocie Energetycznej. W latach 2016 i 2018 Rada przyjęła trzy mandaty negocjacyjne w sprawie zmian Traktatu o Wspólnocie Energetycznej i UE traktuje zmiany tego traktatu jako jeden pakiet. W najbliższej przyszłości innym wyzwaniem będzie wzmocnienie efektywności energetycznej, produkcji energii ze źródeł odnawialnych i polityki w zakresie emisji gazów cieplarnianych poprzez ustanowienie nowych celów na 2030 r. i ram zarządzania.

² *Modernizacja:* Postanowienia Traktatu karty energetycznej (TKE) dotyczące ochrony inwestycji, ustanowione w latach dziewięćdziesiątych dwudziestego wieku, muszą zostać dostosowane do nowych standardów określonych w zreformowanym unijnym podejściu do polityki inwestycyjnej. Zmodernizowany Traktat karty energetycznej powinien pomóc w zwiększeniu inwestycji w sektor energetyczny przez stworzenie spójnych i aktualnych prawnie wiążących ram gwarantujących pewność prawa i zapewniających wysoki poziom ochrony inwestycji. Głównym wyzwaniem jest dostosowanie przepisów TKE dotyczących ochrony inwestycji do nowoczesnych standardów ochrony inwestycji oraz ułatwienie przejścia na niskoemisyjny, w coraz większym stopniu cyfrowy i zorientowany na konsumentów system energetyczny. Aby zaangażować się w negocjacje w imieniu UE i jej państw członkowskich, Komisja Europejska przedłożyła w maju 2019 r. wniosek dotyczący mandatu Rady.

Przegląd: Jednocześnie w 2019 r. prowadzony jest przegląd funkcji i strategii Traktatu karty energetycznej wraz z przeglądem śródkresowym wyników pracy sekretarza generalnego. UE, Japonia i Kazachstan zostały wyznaczone na koordynatorów przeglądu.

Prezydencja proponuje, by debatę zorganizować wokół następujących pytań:

- Jak UE może wykorzystać swoje instrumenty w celu zapewnienia, aby europejskie przedsiębiorstwa energetyczne mogły uwolnić potencjał afrykańskich rynków energetycznych, w szczególności w odniesieniu do energii ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego?
- Jak UE i jej państwa członkowskie mogą najlepiej ukierunkować swoje wysiłki na zapewnienie komplementarności między Radą ds. Energii UE–USA a nowymi formami zaangażowania, takimi jak Inicjatywa Trójmorza (3SI) i Partnerstwo na rzecz Transatlantyckiej Współpracy Energetycznej (P-TEC), a także inne nowe inicjatywy Stanów Zjednoczonych i państw członkowskich UE?
- W jaki sposób UE powinna najlepiej współpracować z Chinami w sprawie konektywności w kontekście chińskiej inicjatywy „Jeden pas i jeden szlak” i unijnej strategii dotyczącej łączenia Europy i Azji?
- W odniesieniu do wschodniej części regionu Morza Śródziemnego – jak UE i jej państwa członkowskie mogą wykorzystywać istniejące dialogi energetyczne, kanały zaangażowania i instrumenty, takie jak dyplomacja energetyczna, aby propagować ochronę środowiska w regionie, która prowadziłaby do zmniejszania ryzyka?

Kontekst

Afryka

W wydanym we wrześniu 2018 r. komunikacie w sprawie nowego sojuszu Afryka–Europa na rzecz zrównoważonych inwestycji i tworzenia miejsc pracy proponuje się pogłębienie stosunków gospodarczych i handlowych UE z Afryką poprzez pobudzenie inwestycji i wzmocnienie roli sektora prywatnego. Sektor energetyczny jest sektorem priorytetowym. UE wspiera, poprzez pomoc rozwojową, elektryfikację kontynentu poprzez reformy infrastrukturalne i regulacyjne. W ramach planu inwestycji zewnętrznych wspiera również inwestycje sektora prywatnego i rozwój odpowiednich ram działalności gospodarczej. W kontekście nowego sojuszu Afryka–Europa Komisja uruchomiła w listopadzie 2018 r. platformę wysokiego szczebla ds. zrównoważonych inwestycji w energię. Platforma ta skupia zainteresowane strony z sektorów publicznego i prywatnego, międzynarodowych instytucji finansowych, a także środowisk akademickich i ośrodków analitycznych na obu kontynentach i do końca 2019 r. ma przedstawić zalecenia dotyczące zwiększenia inwestycji w zrównoważoną produkcję energii w Afryce.

USA

Stany Zjednoczone pozostają kluczowym sojusznikiem i współpracą energetyczna, szczególnie w ramach Rady ds. Energii UE–USA, jest jednym z najbardziej owocnych obszarów współpracy w stosunkach transatlantyckich. Istnieje wiele obszarów o silnym wzajemnym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego, technologii energetycznych, cyfryzacji i cyberbezpieczeństwa. Ekspansja transatlantyckiego handlu LNG stwarza UE dalsze możliwości zwiększenia swojego bezpieczeństwa energetycznego poprzez dywersyfikację źródeł dostaw. W dniu 2 maja w Brukseli Komisja, wraz z amerykańskimi departamentami handlu i energii, była gospodarzem bardzo udanych wspólnych spotkań biznesowych wysokiego szczebla między UE i USA na temat LNG, w których uczestniczyło ponad 200 przedstawicieli rządów z obu stron Atlantyku oraz 250 przedstawicieli przedsiębiorców zaangażowanych w transatlantycką działalność biznesową w zakresie LNG. UE i USA również ściśle ze sobą współpracują w kwestiach bezpieczeństwa energetycznego, w szczególności w zakresie finalizacji południowego korytarza gazowego w celu sprowadzania gazu z Azerbejdżanu do Włoch oraz bezpieczeństwa energetycznego na Ukrainie. Oprócz Rady ds. Energii UE–USA Stany Zjednoczone angażują się z wieloma państwami członkowskimi UE w inicjatywy, takie jak 3SI i P-TEC (ogłoszone przez sekretarza USA ds. energii przy okazji szczytu 3SI w Bukareszcie we wrześniu 2018 r.). Projekty, które zostaną opracowane w ramach 3SI, w tym w ramach P-TEC, mają potencjał znacznego wzmocnienia europejskiego bezpieczeństwa energetycznego dzięki zwiększeniu sieci połączeń regionalnej i dywersyfikacji źródeł energii. Ważne jest również, aby UE i USA zachowały jedność transatlantycką w kwestii sankcji. Komisja pracuje również nad rozwojem współpracy trójstronnej z USA i Japonią, jako partner o podobnych poglądach, w szczególności w zakresie LNG i wodoru.

Chiny

Chiny są strategicznym partnerem UE w procesie przechodzenia na czystą energię. Coroczny dialog na temat energii między UE a Chinami nadaje kierunek współpracy w dziedzinie energii, a niedawno utworzona platforma współpracy energetycznej UE–Chiny zapewnia pełną realizację tego dialogu. Chiny są największym na świecie emitentem dwutlenku węgla, a jednocześnie największym inwestorem w energię ze źródeł odnawialnych i największym producentem takiej energii. UE z zadowoleniem przyjmuje rolę Chin jako jednego z głównych mediatorów porozumienia paryskiego, jednak Chiny wspierają i budują elektrownie węglowe w wielu krajach (szczególnie w ramach swojej inicjatywy „Jeden pas i jeden szlak”), również w sąsiedztwie UE (Bałkany Zachodnie, Afryka), nie biorąc pod uwagę zrównoważoności swoich inwestycji. Polityka UE odzwierciedlona w komunikacie z dnia 12 marca 2019 r. pt. „UE–Chiny – perspektywa strategiczna” i zatwierdzona przez Radę Europejską przyjmuje bardziej realistyczne, asertywne i wieloaspektowe podejście. Chiny pozostają „partnerem do współpracy” w zakresie przejścia na czystą energię, są one jednak również „partnerem negocjacyjnym”, z którym UE musi znaleźć równowagę interesów, „konkurentem gospodarczym” w dążeniu do osiągnięcia wiodącej pozycji w dziedzinie technologii oraz „systemowym rywalem” propagującym alternatywne modele zarządzania. W następstwie pozytywnych rozmów przeprowadzonych podczas 8. corocznego dialogu na temat energii UE–Chiny w kwietniu bieżącego roku w Brukseli i uruchomienia platformy współpracy energetycznej UE–Chiny (w połowie maja), która będzie działać przez trzy lata, UE powinna nadal współpracować z Chinami w kwestiach energetycznych ze szczególnym naciskiem na wzajemność w dostępie do rynku i wykorzystać tę platformę do stworzenia możliwości współpracy korzystnej dla obu stron.

Gaz we wschodniej części regionu Morza Śródziemnego

Rozwój hubów gazowych w regionie Morza Śródziemnego stanowi główną oś prowadzonej w ramach unii energetycznej polityki dywersyfikacji. W związku z niedawnymi i przyszłymi znaczącymi odkryciami gazu (Egipt, Izrael, Cypr i prawdopodobnie Liban) oraz biorąc pod uwagę, że znaczna część gazu z tych złóż będzie wywożona, wschodnia część regionu Morza Śródziemnego stała się ważnym, bezpiecznym i niezawodnym źródłem dostaw na najbliższą przyszłość. UE zdecydowanie popiera rozwój regionu jako hubu gazowego. Komisja jest zaangażowana w ułatwianie rozwoju wydobycia gazu we wschodniej części regionu Morza Śródziemnego poprzez udzielanie wsparcia politycznego, dyplomację, finansowanie analiz, np. dotyczących gazociągu wschodniośródziemnomorskiego, finansowanie w odpowiednim momencie przez międzynarodowe instytucje finansowe oraz pomoc w tworzeniu otoczenia inwestycyjnego sprzyjającego przyciąganiu inwestorów z myślą o rozwoju tego regionu. Komisja odegrała również zasadniczą rolę we wspieraniu krajów w procesie opracowywania porozumienia międzyrządowego między Cyprzem a Egiptem na rzecz połączenia rurociągowego między tymi dwoma krajami, a także porozumienia międzyrządowego na rzecz gazociągu wschodniośródziemnomorskiego.
